

Sed hæc a grammaticis discere oportet. Porro uox lectoris simplex esse debet, et clara, & ad omne pronuntiationis genus accomodata, plena succo uirili, agrestē, & subrusticum effugiens sonū, non humilis, nec adeo sublimis, nō fracta, nō tenera, nihilq; fœmineū sonans, nō habens inflata uel adhelantia uerba, nō in faucibus frendentia, nec oris inanitate resonantia, nec aspera frēs dentibus, nō hiātibus labris plata, sed pressim & equaliter, et leniter et clare pronuntiatā, ut suis queq; littere sonis enuncient, & unū quodq; uerbū legitimo accentu decorēt, nec ostētationis causa frangat oratio. Corporis quoq; motū impudentē habere non debet, sed grauitatis speciem, auribus enim et cordi cōsulere debet lector nō oculis, ne potius ex se ipso spectatores magis quā auditores faciat. Vetus opinio est, lectores pronuntiationis causa, præcipuā curam uocis habuisse, ut exaudiri in tumultu possint, unde & dudum lectores præcones uel proclamatores uocabantur.

DE LIBRIS DVORVM TESTAMENTORVM:

Ca. LIII.

Ronunciantur autem lectiones in Christi ecclesiis de scripturis sanctis, constat autem eadem sacra scriptura ex ueteri lege et noua. Vetus lex illa est, que data est primū iudeis per Moysen & prophetas, que dicitur uetus testamentum, Testamentū autē dicitur, quia idoneis testibus, utiq; a prophetis scriptū est atq; signatū. Noua uero lex est euāgelium quod dicitur nouum testamentū, quod per ipsum filiū dei Christū & suos apostolos dedit. Illa lex uetus uelud radix est, hæc noua uelud fructus ex radice. Ex lege enim uenitur ad euāgelium. Siquidem Christus qui hic manifestatus est, ante in lege prædictus est. Immo ipse locutus in prophetis, sicut scriptum est, qui loquebar, ecce assum legem præmittens uelud infantibus pedagogum.

ses septuaginta elegit presbyteros qui prophetizarēt,
ob hoc & Hiesus dominus noster septuaginta duos di
scipulos predicare mandauit. Et quomodo septuagita
duę lingue in hoc mundo erāt diffuse, congrue puidit
spiritu sanctus, ut tot libri essent quot nationes. qbus
populi & gētes ad perficiendā fidei gratiā edificarent.

DE SCRIPTORIBVS SACRO

RVM LIBRORVM.

Ca. LIII.

Eteris autem testamenti, secundum Hebręorū

v traditionem hij scriptores habentur. Primum

Moyse scripsit Pentatheucū, Hiesu Naue edidit

librum suū, Iudicum autem et Ruth, et Samuelis.

primam partem scripsit Samuel, sequentia Samuelis

vsq; ad calcem scripsit Dauid, Malachim totum edidit

Hieremias, nā ante sparsus erat per singulorum regū

historias, Iob librum Hebręi Moysen scripsisse putāt,

alii unum ex prophetis, Psalteriū uero scripserūt decē

pphete, idest Moyses, Dauid, Salomō, Asaph, Ethan,

Idithun, Emā, & filij Chore, idest Asir, Elchana, Ephias

fab, Sunt qui & Esdram, et Aggeum, & Zachariam

scripsisse dicant, Salomon scripsit Prouerbia, et Eccle

siasten, et Cantica canticorum, Esaias scripsit librum

suum, cum lamentationibus eius, Viri sinagoge sapiē

tes scripserunt Ezechielem, Danielem, et Paralipome

non, & Ester, Esdra scripsit librum suum, Omnes autē

hos libros idem Esdra post incēsam legem a Chaldeis

dum Iudei ingressi fuissent in Hierusalē, diuino affatus

spiritu reparauit, cunctaq; prophetarum uolumina, q̄

fuerāt a gentibus corrupta correxit, totumq; testamē

tum in uiginti duos libros constituit, ut tot libri essent

in lege, quot habentur et litterę, Primum post Esdram

editionem de hebreo in gręcum septuaginta interpre

tes ediderunt, sub Ptholomeo Aęptiorum rege, suc

cessore Alexandri, qui in legēdo studiosus fuit, oīmq;

m iij